

MARINA PORTABELLA

Presidenta de l'ONG Dream Nepal

“Jo em vull morir traient nens de la presó”

Marina Portabella (Barcelona, 1972) va ser durant 20 anys la relacions públiques de la discoteca Luz de Gas, fins que va decidir deixar la nit, fer un canvi de vida i dedicar-se als altres. És la fundadora i presidenta de l'ONG Dream Nepal, que es dedica a rescatar nens i nenes que malviuen a les presons de Katmandú, i a oferir-los una llar i un futur. El 7 d'abril organitza al Teatre Victòria una 'Nit d'humor' per recaptar fons per als seus projectes. Portabella també és la directora d'una altra ONG, Valora't, que ha reproduït el projecte nepalès en presons de Colòmbia, de manera que trobar-la a Barcelona és cada vegada més difícil.

FOTOS: MANOLO GARCÍA

Quin és l'últim projecte que et té ocupada, ara mateix?

La festa que fem per Dream Nepal, el dilluns 7 d'abril al Teatre Victòria. La presenta el Mag Lari i tenim els millors: Andreu Buenafuente, Carles Sans, Jose Corbacho, Carlos Latre, Cristina Puig i un regalet del musical *Mar i cel*.

Quina és la finalitat última dels diners que es recapten en aquesta Nit d'humor?

Dream Nepal. És l'ONG que lidero, la que vaig fundar i amb la qual ens dediquem a rescatar nens de la presó.

Rescatar, quin verb!

És que ens dediquem a rescatar-los. Estan vivint dins de les presons. Per llei, les Nacions Unides marquen que els nens han de viure fins als tres anys a les presons, i això es compleix a gairebé tots els països, excepte en alguns. Per exemple, als Estats Units, quan una dona està embarassada a dins de la presó i neix el nen, l'hi treuen immediatament, que és un crim a

dues bandes. Fins als tres anys es considera que és el correcte, perquè el nen no té gaire consciència del que passa al seu voltant i, en canvi, reforça molt els vincles amb la mare. Després dels tres anys ha de sortir, perquè ja s'adona de què passa. En el cas del Nepal, hi ha un tema cultural molt important, que és el *karma*. Ells creuen que la presó té molt mal *karma* i que passa de generació en generació. Quan una dona ha d'entrar a la presó, la família la rebutja a ella i als fills. Aquesta dona pot entrar el nen a la presó o deixar-lo en un orfenat del govern, i el nen ja mai més podrà veure la mare. La majoria, per tant, entren amb els nens a la presó i s'hi queden sense cap tipus de condicions, fins que són grans. A la mare li donen un grapat d'arròs per menjar, si té tres fills divideix l'arròs entre tres, i si no, se'l menja ella. Aquella criatura va creixent allà dins, fins a punts molt exagerats. La més gran que hem tret tenia 13 anys. Has de comptar que quan rescates un nen de la presó no ha vist mai l'exterior. No ha vist la nit, perquè els tanquen abans que sigui de nit; no ha vist les estrelles, no ha vist flors, no ha vist arbres, no ha vist cotxes, no ha vist res. Quan diem rescatar, és

Mireu el vídeo a l'Ara.cat

que realment els rescatem. Estan amb la mare, però són analfabets: no han vist mai ni un bolígraf ni un paper. Desconeixen el món. És com si a tu et plantessin demà a Mart. La presó de Katmandú és al centre de la ciutat, com abans la Model. Quan surten es troben una ciutat en què hi ha carros, burros, cavalls, vaques, cotxes, camions, bicicletes... No entenen res.

Aquest últim any quants dies has passat a Barcelona?

El 2024 crec que hi vaig passar un mes i mig. En aquest moment, estic repartida entre el Nepal i Colòmbia. A Colòmbia faig de directora d'una altra fundació, que es diu Valora't, per reproduir el projecte del Nepal a Medellín. Estic tres mesos al Nepal, torno, me'n vaig dos mesos a Colòmbia... Hi estic poquíssim, aquí. Però tot el finançament ve de Barcelona.

El teu últim gran canvi de vida és quan deixes Luz de Gas. Jo et vaig conèixer quan eres relacions públiques; per tant, en un ambient de nit, en un ambient frívol. Què ha passat aquí?

Moltes coses. Jo vaig néixer al carrer Rosselló amb Rocafort, al costat de la Model. Quan anava a l'escola, cada dia passava per davant de la presó i era una cosa que m'intrigava moltíssim. En aquella època, des del carrer veies les reixes i veies les cares dels presos. Veies gent tancada darrere d'una reixa. M'intrigava tremendament: què hi ha allà dins? Què fan aquests senyors darrere d'aquestes reixes? Vaig arribar a tenir contacte amb un, li parlava a crits. La meua mare no ho sabia i un dia que ella em va acompanyar a l'escola va sentir com aquell pres em cridava: "Marina!" Et pots imaginar la reacció de la meua mare. Amb els anys he pensat que el que faig ara em ve d'allà. I a Luz de Gas, treballant amb el Fede Sardà, vam començar a cedir la sala per a ONGs. Això va fer que jo descobrís moltíssimes entitats i gent molt interessant. El pare Manel em va parlar del pare Elías, que estava a França i acompanyava nens a la presó a veure el seu pare perquè no perdessin el contacte. Li vaig proposar muntar aquí l'entitat i vaig començar a fer acompanyaments el cap de setmana. Em fascinava. La presó, les vides que hi ha allà, una cosa que tenim tan a prop i tan lluny. No trobava el moment per dedicar-me cent per cent a això, perquè havia de tenir un sou: tinc dos fills i soc mare soltera. Finalment, vam crear Dream Nepal fa nou anys i en fa tres que tinc un sou d'allà.

Ets mare de dos nens que tu acompanyaves a la presó.

Eren dos nens de sis i set anys que tenien el pare a la presó. Vivien amb l'àvia, la mare de la mare, amb un context bastant complex. Vam anar creant un vincle, ells van tenir problemes amb la família amb la qual vivien, vaig gestionar un acolliment, que va derivar en una adopció. Sí, els meus fills els vaig conèixer així, portant-los a la presó, i han sigut el regal de la meua vida.

Què és el millor que t'ha passat aquests últims 20 anys, des que comences a fer el canvi de vida?

Et diria que ha donat sentit a la meua vida. Jo he tingut una vida molt apassionant, he fet moltes coses, he conegut molta gent, però al final a dins em devia faltar alguna cosa. Avui dia em sento molt afortunada. És un regal veure que pots ajudar. Hi ha una nena que vam rescatar al Nepal i que avui és infermera. Per a mi és com si fos cirurgiana. Aquell petit gest teu ha canviat completament una vida.

Ara mateix quants nanos tens al teu nom?

Ara mateix, 92. 60 del Nepal, 30 a Colòmbia i dos a casa meua.

Els veus tots com a fills teus?

Absolutament. Jo no vull que perdin els vincles amb les seves mares; al contrari, els potenciem, i no els deixo que em diguin mama. Si algú m'ho diu, els explico que no, que la mare és a la presó, és una figura que no s'oblida mai. Jo soc una persona molt forta i molt sensible al mateix temps. Soc de vidre per dins, però també soc molt forta, perquè no et pots arribar a imaginar com ha costat tirar tot això endavant. Tinc dos fills adoptats, que ningú em pot discutir que són els meus fills, ni a ells que soc la seva mare. Partint de la base que per a mi la mare o el pare és qui et cuida, qui t'aju-

“Ara mateix tinc 92 nens i nenes al meu nom, 60 al Nepal, 30 a Colòmbia i dos a casa meua”

“ENS HEM FET GRANS, EH!”

Quedem a l'Hotel The Corner, de Barcelona, per posar-nos al dia una estona abans de l'entrevista. “Ens hem fet grans, eh!”, em diu només veure'm arribar. Ella fa anys que es va deixar de tnyir els cabells i té una cabellera blanca preciosa. Quan demanem dos tes a la cambrera, se'n recorda dels temps dels gintònics i de la nit. Parlem del canvi de propietaris de Luz de Gas, de l'adeu de Fede Sardà a la discoteca on la Marina va treballar mitja vida.

Va arribar abans-d'ahir a Barcelona i demà marxa una altra vegada. Tornarà per la Nit d'humordel 7 d'abril. Està preocupada per omplir el Teatre Victòria. “Hi caben mil persones, eh!” Però l'espectacle que hi veurem i, sobretot, la causa per la qual treballa Dream Nepal mereixen que correm a comprar les entrades (teatrevictoria.com).

da, qui està al teu costat, qui hi és sempre, no qui t'ha parit. Els sento a tots com si fossin fills, el vincle és molt fort.

Quan ha estat l'última vegada que has entrat en una presó?

Abans-d'ahir, a Medellín, a la presó d'El Pedregal.

A quantes presons deus haver entrat a la teua vida? Moltíssimes. No ho sé, trenta o quaranta. A Katmandú treballem en set presons i a Medellín treballem a El Pedregal, a Bellavista i a Itagüi, que són dues presons molt impressionants.

Són pitjors les presons de Medellín que les del Nepal?

Són molt diferents. Si t'ho hagués de definir amb una paraula, et diria que les presons del Nepal fan molta pena i les de Medellín fan molta por. Al Nepal no tenen llits, dormen tots a terra. És molt dura, la presó per dins. Les de Medellín són més violentes. Les presons representen molt bé els països.

Aquests últims dies hem parlat molt de Viqui Molins, la monja del carrer, una persona que sempre estava al costat dels que no tenen ningú. El teu cas em fa pensar en ella, sense l'element religiós.

No, l'element religiós, no. Però sí que et puc dir que són vides molt felices. Segur que la Viqui va morir molt feliç.

Quan ha estat l'últim moment en què has pogut parar i pensar si vols fer això sempre o si tindrà una data de caducitat?

Et diré que en el moment que vaig rescatar el primer nen de la presó vaig saber que moriria així. Veure nens de set, vuit, deu anys a la presó és una imatge dantesca, aberrant. Ho tinc claríssim, que em vull morir així. El que jo vull fer, que és rescatar nens de més de tres anys de la presó de Katmandú, s'està acabant. No n'hi ha tants. Ja n'hem rescatat gairebé 130. El nombre total es fa difícil saber-lo, però potser no arriba a 400. Sí que hi veig un final. Vaig muntar una entitat per solucionar un problema, que és la part més il·lusionant. Però tot el que representen els nens al voltant de la presó és allò en què no vull deixar de treballar. Són els grans oblidats. Tu penses que hi ha nens a la presó? Se t'acut pensar que aquell pare que està a dins té un fill a fora? Jo em vull morir així, segur, traient nens de la presó.

Quin és l'últim dia que t'has dedicat a tu, Marina?

Dedicar-me a mi és fer el que faig.

Doncs, l'últim caprici?

Mira, l'estiu passat, de camí a Colòmbia, vaig parar una setmana al Brasil a veure uns amics. I vaig anar a veure una presó al Brasil, eh! No ho podia evitar. No tinc vacances, perquè la meua vida no és una feina, és el meu projecte. Tant de bo no hagués ni de cobrar, no sé com dir-t'ho. A mi no em cansa el que faig. Em fa feliç.

Que bé, no?

La veritat és que sí. No pensava que mai pogués aconseguir-ho.

A què has hagut de renunciar?

Jo crec que a res. Evidentment, m'agradaria estar molt més amb la meua família. El 7 d'abril hi ha la Nit d'humor i el 8 me'n vaig cap a Katmandú. Me'n vaig amb la meua mare, que no ha vingut mai, i és el que em fa més il·lusió de la vida. Té 80 anys, està estupenda, guapíssima, però té una edat i em van agafar els cinc minuts de pensar: “La meua mare un dia es morirà i no haurà vist tot el que hem fet allà”. A Katmandú ara tenim tres cases molt grans, precioses, tenim noies que ja estan treballant, tenim a la junta de Dream Nepal una noia que era una nena que va sortir de la presó. Això també serà un caprici. Tinc moltes ganes que la meua mare ho vegi i ho visqui.

Tu, que has treballat 20 anys a Luz de Gas, quina ha estat l'última nit que has sortit?

No t'ho sé dir. Fort, eh? És que estic en un context que no és aquest. L'última vegada que vaig venir, al novembre, vam sortir un dia a sopar amb una amiga. Però sortir, sortir, ni me'n recordo. Intento ser a Barcelona cada any per la festa People in Red, la del doctor Clotet. Aquella és la festa de l'any, per a mi. Però vaja, ja vaig sortir prou, eh? Aquest capítol ja el tindriem complert.

Les dues últimes són iguals per a tothom. Una cançó que estiguis escoltant, últimament.

Aquests dies, els nens de Colòmbia, quan me'n vaig, em canten molt el *Corazón partío*, d'Alejandro Sanz. Tampoc escolto gaire música. Estic sempre amb gent. El que sí que faig és meditar, que això ha sigut un pas molt important a la meua vida. Faig trenta minuts de meditació quan em llevo, a les cinc o a dos quarts de sis del matí. A mi m'ha servit per a molt. Estic tot el dia envoltada del dolor dels altres i moments d'aquests que rebaixin el dolor et serveixen per respirar. El dolor se t'enganxa.

Les últimes paraules de l'entrevista són teves.

M'agradaria animar la gent a fer coses. És important pensar que molt pocs fan molt i quan hi ha molta gent fent poques coses es poden fer coses molt grans. Hi ha molta gent jove amb molt de potencial, gent que em ve a visitar al Nepal. Per ajudar els altres i per tu mateix. —